

Khí hậu Nhật Bản

～ “Haru ichiban”, “Kan no Modori”, “Atsusa mo samosa no, higan made” ～

○Haru ichiban- Trận gió xuân đầu tiên

Hàng năm, trong khoảng thời gian từ ngày Lập Xuân trong tháng 2 tới ngày Xuân Phân trong tháng 3, khi thời tiết bắt đầu chuyển từ mùa Đông sang mùa Xuân, thì trận gió nồm nam mang theo hơi ẩm đầu tiên thổi tới Nhật Bản được gọi là trận gió “ Haru ichiban”, tức “ Trận gió xuân đầu tiên”. Nghe cách gọi này, có lẽ chúng ta cảm thấy rằng mùa Xuân đang dịu dàng tới. Nhưng trên thực tế, đây thường là những trận gió nồm nam rất mạnh khiến cho nhiệt độ tăng lên, gây ra hiện tượng tuyết tan, tuyết lở và mưa lớn. Vì vậy ta cần phải lưu ý.

○Kan no Modori- Cái lạnh trở lại (hay là rét nàng Bân)

Vào đầu Xuân, khi nhiệt độ bắt đầu tăng lên thì do những đợt không khí lạnh và các luồng khí áp cao di chuyển từ đại lục tới mà thời tiết lạnh trở lại và người ta gọi đây là hiện tượng “Kan no modori”, tương ứng với cái rét Nàng Bân của Việt Nam. Không chỉ ở khu vực rừng núi mà ngay tại các khu vực đồng bằng cũng đôi khi có tuyết rơi. Người Nhật còn gọi hiện tượng này bằng cái tên “Shoushun kanpa”- có nghĩa là “Luồng khí lạnh đầu Xuân”.

○Atsusa, Samusa mo, higan made- Nóng lạnh gì thì cũng đến ngày Higan sẽ dịu bớt

Cách nói này có nghĩa là dù mùa đông có lạnh đến đâu, mùa hè có nóng đến đâu đi chăng nữa, thì đến ngày Higan (Bỉ ngạn- tức ngày Xuân phân và Thu phân) thì cũng sẽ dịu bớt. Tuy đây là ngạn ngữ về thời tiết, nhưng câu nói này cũng còn hàm ý “Dù có khó khăn hoặc vất vả tới đâu chăng nữa thì tới một thời điểm nhất định, cái khó khăn vất vả đó sẽ qua đi. Vì vậy đừng nản lòng”.

日本の気象

～ 『春一番』『寒の戻り』
『暑さ寒さも彼岸まで』 ～

○春一番

例年2月の立春から3月の春分の間、冬から春へ移り変わる時季に、初めて吹く暖かく強い南寄りの風を「春一番」と呼びます。その言葉の響きからは春の訪れを告げる優しいイメージがありますが、強い南風や気温上昇による融雪・なだれ、暖気の流入による大雨をもたらすことも多いので注意が必要です。

○寒の戻り

気温が上がりはじめた春先に、大陸からの寒波や移動性高気圧による冷込みなどによって、再び寒くなることを「寒の戻り」といいます。山間部だけでなく平野部でも雪が降ることがあり、別名「早春寒波^{そうしゅんかんば}」とも言われます。

○暑さ寒さも彼岸まで

「冬の寒さは春の彼岸まで、夏の暑さは秋の彼岸までには和らぎ、しのぎやすくなる」という意味の慣用句ですが「どんなに辛いことや大変なことも、ある時期を過ぎれば去っていく。それまであきらめずに耐えれば、解決する」という意味の諺^{ことわざ}として用いられることもあります。